

Østenstad menighetsråd
Gudolf Blakstadsvei 40
1392 VETTRE

Dato: 15.01.2021

Vår ref: 17/03326-14

Deres ref:

Svar på søknad om innføring av justert lokal grunnordning, Østenstad menighet

Oslo biskop har mottatt søknad om justering av lokal grunnordning i Østenstad menighet fra menighetsrådet. Grunnet restriksjoner angående gudstjenestefeiringen i den pågående smittesituasjonen og endringer i frist for innføring av justert grunnordning i menighetene i Den norske kirke, har arbeidet med denne og andre godkjenninger blitt utsatt. Justert grunnordning skal innføres i alle landets menigheter innen 1. pinsedag 2021. Menighetsrådet har innhentet ansattes uttalelse om forslaget ved flere anledninger. Forslaget er ikke lagt fram for menighetsmøtet, siden menighetsrådet ikke har ansett det som nødvendig «grunnet minimale endringer på den nylig vedtatte ordningen». Prosten har oversendt søknaden uten påtegning.

Menighetsrådet har arbeidet godt med søknaden og lagt ved den detaljerte ordningen for hovedgudstjenesten som viser hvordan menighetsrådet ønsker at den lokale ordningen skal være. Intensjonen bak gudstjenesteordningen har vært å legge til rette for at gudstjenestefeiringen i den enkelte menighet skal være stedegen, inkluderende og fleksibel, men likevel være innenfor den vedtatte ordning for hovedgudstjenesten (Kirkemøtet 6/19). Om noe divergerer fra Kirkemøtets vedtatte ordning, kan biskopen gi den enkelte menighet - etter søknad - tillatelse til lokal tilpasning.

Hallelujavers.

Menighetsrådet ønsker ikke å bruke hallelujaomkved eller et salmevers med hallelujaomkved før og etter evangelielesningen, og søker biskopen om tillatelse til dette. Menighetsrådet begrunner det med at omkvedet/verset virker uvant, fremmed og unødvendig, at det kan bidra til at gudstjenesten blir for lang, at det vanskeliggjør overgang fra tekstlesing til preken, og at det ikke er alle evangelietekster hvor det er naturlig med et hallelujaomkved etter lesing. Begrunnelsen samsvarer med gudstjenesteutvalgets høringsuttalelse til 2018-høringen om justert grunnordning, men uttalelsen vant ikke gehør under Kirkemøtets behandling i 2019. Bruk av hallelujavers/omkved ble endret fra et «kan»-ledd til et «skal»-ledd av Kirkemøtet. Endingen ble begrunnet blant annet ved at leddet tydeliggjør evangeliets særskilte verdi i gudstjenestefeiringen. Oslo biskop støtter Kirkemøtet. Det er muligheter for å bruke forskjellige omkved eller salmevers som har hallelujaomkved i dette leddet.

- Oslo biskop vil oppfordre menigheten til å bruke hallelujaomkved/vers, og utforske de forskjellige mulighetene, slik at hallelujaomkved/vers kan oppleves som en naturlig og god ramme rundt evangelielesningen.

Endring av utdelingsord

Det kommer fram av søknaden at Østenstad menighetsråd ønsker å innføre bruk av en ny variant av utdelingsordene, en variant som kombinerer Kirkemøtets vedtatte utdelingsord «Kristi kropp, gitt for deg, Kristi blod, gitt for deg» og «Dette er Jesu legeme. Dette er Jesu blod». De nye utdelingsordene som menighetsrådet ønsker å innføre er: «Dette er Jesu kropp» og «Dette er Jesu blod».

At det i liturgien gis muligheter for å benytte seg av to varianter av utdelingsord, utelukker at menighetsrådet/menighetsrådene har muligheter til å endre utdelingsord i hovedgudstjenesten. Formuleringene «Kristi kropp» og «Kristi blod» er dessuten brukt tidligere i nattverdliturgien («Brødet som vi bryter, gir oss del i Kristi kropp. Vinen som vi drikker, gir oss del i Kristi blod»).

- Oslo biskop ønsker at det i liturgi for hovedgudstjenesten i Østenstad menighet brukes de utdelingsordene som Kirkemøtet har vedtatt.

Liturgisk musikk:

Søknaden inneholder ikke informasjon om valg av liturgisk musikk. Biskopen antar at menigheten derfor benytter seg av de serier som Kirkemøtet har godkjent (Kirkemøtet sak 4/17).

- Biskopen ber menighetsrådet om å sende en bekreftelse på at dette medfører riktighet.

Østenstad menighet er en menighet hvor det fokuseres på gudstjenestens innhold og gudstjenesten som menighetens inkluderende samlingssted. Biskopen verdsetter menighetens engasjement og kompetanse!

Vi ønsker Guds velsignelse over gudstjenestefeiringen i menigheten.

Med vennlig hilsen

Kari Veiteberg
Oslo biskop

Jorun Elisabeth Berstad Weyde
kirkefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:
[360.915866]Søknad om unntak i hovedliturgi Østenstad
Østenstad - liturgi for treenighetstiden

Kopi til:
Prosten i Asker

Kirkelia 5

1384 ASKER

Mottakere:
Østenstad menighetsråd

Gudolf Blakstadsvei
40

1392 VETTRE

Søknad om godkjenning

Vedtak:

Menighetsrådet gjorde sitt vedtak om justering av Lokal grunnordning den 14. oktober 2020

Ansatte fikk uttale seg om forslaget: Ved flere anledninger vår og høst 2020

Menighetsmøtet fikk uttale seg om forslaget den: Ikke ansett nødvendig, grunnet minimale endringer på den nylig vedtatte ordningen.

UNNTAK

Lokal grunnordning avviker fra den godkjente ordningen på følgende punkter:

- 1) I lokal grunnordning er det ikke hallelujavers/-omkved rundt evangelielelesning.
- 2) I lokal grunnordning er det vedtatt disse utdelingsordene ved nattverd: «Dette er Jesu kropp» og «Dette er Jesu blod».

Menigheten søker biskopen om godkjenning for unntakene med følgende begrunnelse:

1) For Østenstad menighet oppleves det uvant, fremmed og unødvendig med hallelujavers rundt evangelielelesningen. Det er blitt forsøkt brukt ved et par anledninger og ble ikke opplevd vellykket – selv med forsanger.

Rent praktisk vanskelig gjør det predikantens mulighet til å innlede preteksten. Når evangeliet ikke er pretekst blir det uryddig. I tillegg er det slik at slett ikke alle evangelietekster gjør det naturlig med et «halleluja».

Et tilleggsmoment handler om ønsket om at hovedgudstjenesten ikke skal bli for lang.

2) Etter lengre diskusjon kom menighetsrådet frem til at utdelingsordene bør være enkle og gjenkjennelige. I og med at ordet «legeme» nå er tatt ut av bibeloversettelsen og i den oppdaterte liturgi, gir det mening å skifte ut dette med «kropp». «Dette er Jesu kropp» blir dermed minst mulig endring som ivaretar behovet for å oppdatere språket.

Videre oppleves det som et noe mer fremmed språk å bruke «Kristi kropp».

Tilleggsordene «gitt for deg» oppleves av noen som fint, men av andre som unødvendig «tilleggsforklaring». I en allerede ordrik nattverdsliturgi mener vi i Østenstad at det er unødvendig.

Vedlagt er hovedgudstjenesten fullt utskrevet, slik Østenstad menighetsråd ønsker å ha den. Den sendes herved tjenestevei til biskopen.

Per Johannes Helgebostad

Leder av Østenstad menighetsråd

Liturgi for hovedgudstjenesten

---

1. Forberedelse

Informasjon om dagens gudstjeneste

Avsluttes med: «La oss være stille for Gud.»

3 klokkeslag

2. Inngangssalme

Menigheten står under prosesjon (preludium eller forspill til salmen) og blir stående under første salme..

3. Inngangsord

L | Kjære menighet. Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.

M | Amen.

4. Samlingsbønn

ML | La oss be. *Eller:* La oss takke og be

1. Hellige Gud, vi er samlet for ditt ansikt for å møte din kjærlighet og sannhet. Send oss	2. Gode Gud, du som gir liv til alt som lever, vi priser deg for jordens skjønnhet, og for alt som
---	--

<p>din Ånd og gjør oss åpne for det du vil gi oss. La ditt ord slå rot i våre hjerter, så Kristus lever i oss, og vi blir ett i deg og tjener deg i alle ting.</p>	<p>lar oss kjenne at du er god. Her for ditt ansikt ber vi: gi oss lyttende ører, takknemlige hjerter og tjenende hender, så vi kan høre ditt ord, lovprise deg for din godhet, og i ord og gjerning vitne om dine storverk.</p>
--	--

ML | Gud vi ber

A | Amen

5. Syndsbekjennelse

L | La oss bøye oss for Gud og bekjenne våre synder

A | Gud, vær meg nådig!

Jeg har syndet mot deg og sviktet min neste med tanker og ord, men det jeg har gjort og med det jeg har forsømt. Tilgi meg min synd for Jesu Kristi skyld. Skap i meg et rent hjerte, og gi meg kraft til nytt liv ved din hellige Ånd.

6. Bønnerop kyrie og lovprisning gloria

A | Kyrie eleison. Gud Fader, miskunne deg (over oss).

Kriste eleison. Herre Krist, miskunne deg (over oss).

Kyrie eleison. Hellig Ånd, miskunne deg (over oss).

L | Ære være Gud i det høyeste!

A | Og fred på jorden blant mennesker som Gud har glede i. Vi lover deg, vi priser deg, vi tilber deg, vi opphøyer deg. Amen.

7. Dåp

Søndagsskoleprosesjon med lys, plakat og egen sang etter dåpen. Tenner først lyset sitt i dåpslyset.

8. Dagens bønn

Dagens bønn *kan* brukes her.

II ORDET

Menigheten sitter under de første lesningene.

9. Første lesning

Fra Det gamle testamentet

L/ML | La oss høre Herrens ord.

ML | Det står skrevet hos/i ...

Lesningen avsluttes med:

ML | Slik lyder Herrens ord.

10. Bibelsk salme / Salme

Det kan synges en bibelsk salme eller en annen salme eller være kort stillhet mellom lesningene.

11. Andre lesning

Fra Det nye testamentet utenom evangeliene

ML | Det står skrevet hos/i ...

Lesningen avsluttes med:

ML | Slik lyder Herrens ord.

12. Salme

Hvis det ikke er dåp, går søndagsskoleprosesjon ut her. Tenner først lyset sitt i alterlyset. Eventuelt *kan* hallelujavers/-omkved benyttes.

13. Evangelium

Salme synges før lesningen av evangeliet.

Menigheten står under lesningen.

L | Det står skrevet i evangeliet etter ...

Lesningen avsluttes med:

L | Slik lyder det hellige evangelium.

14. Preken

15. Trosbekjennelse credo

Trosbekjennelsen synges eller fremsies.

Menigheten står under trosbekjennelsen.

ML/L: La oss bekjenne vår hellige tro.

Den nikenske trosbekjennelsen brukes normalt her: **Nr. 979.1**

16. Salme

Salmen kan falle bort dersom trosbekjennelsen synges.

III FORBØNN

17. Kunngjøringer

Kunngjøringer legges normalt til innledning av forbønnsdelen. Minnes de døde skjer ca 6 ganger i året i forbindelse med kunngjøringene.

18. Forbønn for kirken og verden

Mellom bønnene synger menigheten
Herre, hør vår bønn!

19. Menighetens takkoffer

Salme. *Innsamlingen skjer mens salmen synges. De som samler inn stiller seg deretter foran alterringen.*

20. Forberedelse av måltidet

Offeret er samlet inn. Kirkevertene står ved alterringen

L | Evige Gud, din er jorden og det som fyller den. Alt vi eier tilhører deg. Av ditt eget gir vi det tilbake.

A | Ta imot oss og våre gaver i Jesu navn. Amen.

IV NATTVERDEN

21. Takksigelse og bønn

Prefasjonsdialog

L | Herren være med dere.

M | *reiser seg og synger*: Og med deg være Herren.

L | Løft deres hjerter.

M | Vi løfter våre hjerter til Herren.

L | La oss takke Herren vår Gud.

M | Det er verdig og rett.

Innledende lovprisning

Treenighetstidens prefasjoner

L | messer eller fremsier I sannhet verdig og rett er det at vi alltid og alle steder takker deg, allmektige Gud, evige Far, ved Jesus Kristus, vår Herre, han som du sendte til frelse for verden, for at vi ved hans død skulle få tilgivelse for syndene og ved hans oppstandelse vinne det evige liv. Ved ham lovsynger englene din herlighet, og din menighet i himmelen og på jorden priser ditt navn med samstemmig jubel. Med dem vil også vi forene våre røster og tilbedende syng:

eller

L | messer eller fremsier I sannhet verdig og rett er det at vi alltid og alle steder takker deg, allmektige Gud, evige Far, ved Jesus Kristus, vår Herre. Han er det levende brød som kommer ned fra himmelen og gir verden liv, så den som kommer til ham, ikke skal hunge, og den som tror på ham, aldri skal tørste. Ved ham lovsynger englene din herlighet, og din menighet i himmelen og

på jorden priser ditt navn med samstemmig jubel. Med dem vil også vi forene våre røster og tilbedende synge:

eller

L | messer eller fremsier I sannhet verdig og rett er det at vi alltid og alle steder takker deg, allmektige Gud, evige Far, ved Jesus Kristus, vår Herre, han som kom til oss med himlenes rike og forkynte det glade budskap, så syndere får sitte til bords i ditt rike. Ved ham lovsynger englene din herlighet, og din menighet i himmelen og på jorden priser ditt navn med samstemmig jubel. Med dem vil også vi forene våre røster og tilbedende synge:

eller

L | messer eller fremsier I sannhet verdig og rett er det at vi alltid og alle steder takker deg, allmektige Gud, evige Far, ved Jesus Kristus, vår Herre, han som gjorde oss til sine disipler og lovte å være med oss alle dager inntil verdens ende. Ved ham lovsynger englene din herlighet, og din menighet i himmelen og på jorden priser ditt navn med samstemmig jubel. Med dem vil også vi forene våre røster og tilbedende synge:

A synger | *Hellig sanctus*

Hellig, hellig, hellig er Herren Sebaot. All jorden er full av hans herlighet. Hosianna i det høyeste. Velsignet være han som kommer i Herrens navn. Hosianna i det høyeste.

Nattverdsbønn, eksempelvis D

L | Vi takker deg, all godhets kilde. Du sendte din Sønn. Han ble korsfestet og stod opp fra de døde. Han åpnet skriftene og åpenbarte seg for sine venner da han brøt brødet og gav dem. Nå ber vi deg: La din Ånd komme over oss og over dine gaver, så våre øyne åpnes, og vi kjenner ham igjen som vår korsfestede og oppstandne Frelser.

Innstiftelsesordene verba

L | Vår Herre Jesus Kristus, i den natt da han ble forrådt, tok han et brød, takket, brøt det, gav disiplene og sa: Ta imot og spis! Dette er min kropp som gis for dere. Gjør dette til minne om meg. Likeså tok han kalken etter måltidet, takket, gav dem og sa: Drikk alle av den. Denne kalk er den nye pakt i mitt blod som utøses for dere så syndene blir tilgitt. Gjør dette så ofte som dere drikker det, til minne om meg.

L | Stort er troens mysterium.

A | Kristus døde. Kristus stod opp. Kristus skal komme igjen.

A | Ham være ære for kjærligheten som er sterkere enn døden.

A | Fadervår

Vår Far i himmelen.

La navnet ditt helliges.

La riket ditt komme.

La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.

Gi oss i dag vårt daglige brød, og tilgi oss vår skyld,

slik også vi tilgir våre skyldnere.
Og la oss ikke komme i fristelse, men frels oss fra det onde.
For riket er ditt og makten og æren i evighet. Amen.

22. Nattverdmåltidet

L | Guds fred være med dere.

A | Guds fred være med deg.

L | Brødet som vi bryter, gir oss del i Kristi kropp. Vinen som vi drikker, gir oss del i Kristi blod.

A | Du Guds Lam, som bærer verdens synder, miskunne deg over oss. Du Guds Lam som bærer verdens synder, miskunne deg over oss. Du Guds Lam, som bærer verdens synder, gi oss din fred.

L | Kom, for alt er gjort ferdig.

Liturg deler ut kalk og disk til medhjelpere

Under utdeling benyttes disse utdelingsordene:

Dette er Jesu kropp

Dette er Jesu blod

Etter utdelingen

L | Den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus har nå gitt oss sin kropp og sitt blod som han gav til soning or alle våre synder.

A | Han styrke oss og holde oss oppe i en sann tro til det evige liv

L | Fred være med dere.

Takkebønn

L | Vi takker deg, himmelske Far, for dine velsignede gaver. Vi ber deg at du ved disse gavene vil bevare oss i troen på deg, forene oss i din kjærighet og stadfeste i oss håpet om det evige liv, for Jesu Kristi skyld.

V   SENDELSEN

23. Slutningssalme

Menigheten står

L | La oss prise Herren!

A | Gud være lovet! Halleluja, halleluja, halleluja.

L | Herren velsigne deg og bevare deg. Herren la sitt ansikt lys over deg og være deg nådig. Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred.

A | Amen, amen, amen!

3 x 3 bøtteslag

Postludium

L | Gå i fred. Tjen Herren med glede.